संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांच्या अधिपत्याखालील सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे , नाशिक व औरंगाबाद विभागातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील कर्मचाऱ्यांच्या सन २०२३-२४ या वर्षाकरीताच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरीता रु. ३८.९१ लाख या रक्कमेस खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक शिप्रका-२०२०/प्र.क्र.०६/व्यशि-३,

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक: ३१ ऑक्टोबर, २०२३

वाचा:

- 9) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय क्र. व्हीओसी-२०१०/प्र.क्र.३०१/व्यशि-४ दिनांक १२.०८.२०११
- २) सामान्य प्रशासन विभाग, शा.नि.क्र.:टीआरएन-०९/प्र.क्र.३९/०९/१२-अ, दिनांक: २३.०९.२०११
- ३) सामान्य प्रशासन विभाग, शा.नि.क्र.:टीआरएन-२०१४/४४०/प्र.क्र.६६/१४/१२-अ, दिनांक : ०१.११.२०१४
- ४) वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२ दिनांक १७.०४.२०१५
- ५) सामान्य प्रशासन विभाग, शा.नि.क्र.:टीआरएन-२०१५/१२५४/प्र.क्र.२२७/१५/१२-अ, दिनांक: ०१.१२.२०१५
- ६) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३ दिनांक १२.०४.२०२३
- ७) संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र:१२/नियोजन/प्रशि.प्र.मा./२०२२-२३/१७० दि. १३.०६.२०२३
- ८) संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र:१२/नियोजन/प्रशि.प्र.मा./२०२३-२४/१९३ दि.०६.०७.२०२३
- ९) संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र:१२/नियोजन/प्रशि.प्र.मा./ २०२३-२४/२३६ दि.२८.०८.२०२३

प्रस्तावना :

राज्य शासन सेवेत सर्व स्तरावर कार्यक्षमता वाढवून गतिमान प्रशासन होण्याकरीता राज्यातील कर्मचारीवृंद यांना प्रशिक्षण देण्याची आवश्यकता आहे. आर्थिक, सामाजिक व तांत्रिक बदलांमुळे निर्माण होणाऱ्या आव्हानांना सामोरे जाणे व प्रशासनामध्ये बदलासाठी आवश्यक असणारी लवचिकता साध्य करणे यासाठी सर्व स्तरावर प्रशिक्षण देणे गरजेचे आहे.

संदर्भ क्र. ७ अन्वये संचालक व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांनी दिलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने प्रादेशिक कार्यालय, पुणे यांनी त्यांच्या विभागातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील शिल्पनिदेशक यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम IGTR औरंगाबाद येथे, संदर्भ क्र.८ अन्वये प्रादेशिक कार्यालय, नाशिक यांनी त्यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रबोधिनी नाशिक येथे व संदर्भ क्र. ९ अन्वये प्रादेशिक कार्यालय, औरंगाबाद यांनी त्यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम औरंगाबाद येथे आयोजित करण्याकरीता व त्याकरीता येणाऱ्या खर्चास मान्यता देण्याबाबत संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने शासनास विनंती केली आहे. त्यानुषंगाने सदर प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम IGTR औरंगाबाद या प्रशिक्षण संस्थेत, सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय नाशिक, यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रबोधिनी नाशिक या प्रशिक्षण संस्थेत व सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, औरंगाबाद यांचा प्रशिक्षण कार्यक्रम महसूल प्रबोधिनी, पैठण व प्राचार्य, शासकीय तंत्रनिकेतन, औरंगाबाद येथे आयोजित करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

- 9. या योजनेंतर्गत शासकीय औदयोगिक प्रशिक्षण संस्थामधील कर्मचारी व शिक्षकीय कर्मचाऱ्यास प्राधान्य देण्यात यावे.
- २. हे प्रशिक्षण कार्यक्रम जिल्हा/विभागीय स्तरावर व सर्व सोयी सुविधा उपलब्ध असलेल्या ठिकाणी घेण्यात यावे.
- 3. प्रशिक्षण कार्यक्रमामध्ये संबंधित व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे अद्यावत ज्ञान, आधुनिक हकश्राव्य माध्यमांचा उपयोग, सूचनात्मक साहित्य, शिकविण्याच्या नविन पध्दती/ तंत्रज्ञान, मानसशास्त्रीय बाबी तसेच प्रशिक्षणार्थ्यांना हाताळण्याच्या पध्दती इत्यादीचा अंतर्भात करण्यात यावा.
- ४. अधिकाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षणामध्ये नेतृत्व विकास, प्रशासकीय व आर्थिक बाबी, विद्यार्थी हित, सुप्रशासन व व्यवस्थापकीय कौशल्य इत्यादी बाबीचा समावेश करण्यात यावा.
- ५. अधिकारी/ कर्मचारी यांना सुरक्षेचे प्रशिक्षण देऊन दुर्घटनाची संख्या कमी करणे.
- ६. अधिकारी/कर्मचारी यांना अद्यावत सयंत्रे आणि उपकरणे कार्यक्षमतेने हाताळण्यासाठी प्रशिक्षण देण्यात यावे.
- ७. अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना शासन नियम, माहिती अधिकार अधिनियम-२००५ कायदा, न्यायालयीन प्रकरणे, वित्तिय, भांडार व्यवस्थापन, आस्थापना विषयक बाबी, प्रशासकीय बाबी हाताळणे, तसेच उन्नत तंत्रज्ञानाची ओळख व कौशल्याचे प्रशिक्षण इत्यादी बाबीचा समावेश करावा.तसेच समुपदेशन, सकारात्मक दृष्टिकोन, मुल्यमापन प्रक्रिया, खाजगी औदयोगिक आस्थापनांसोबत सुसंवाद, सामान्य कौशल्य, उदयोजकता, शिकाऊ

- उमेदवारी प्रशिक्षण, रोजगार व स्वयंरोजगार यांचा समावेश करण्यात यावा. प्रेरणा व सेवा प्रशिक्षण (Induction & Service Training) चा अंतर्भाव करण्यात यावा. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा कालावधी गरजेनुसार निश्चित करण्यात यावा.
- ८. आवश्यकता भासल्यास सदर प्रशिक्षणासाठी या क्षेत्रातील बाहेरील तज्ञ मार्गदर्शकांना आमंत्रित करण्यात यावे.
- ९. नविन तंत्रज्ञानानुसार झालेल्या बदलानुसार शिल्प निदेशकांसाठीच्या कार्यक्रमामध्ये त्यांच्याशी संबंधित औदयोगिक आस्थापना सुसंगत प्रशिक्षण देण्यात यावे.
- 9०.या कार्यक्रमांत आधुनिक व नाविन्यपूर्ण अशी प्रयोगशाळा (उदा. संवाद प्रयोगशाळा, डिजीटल लायब्ररी,प्रोजेक्ट लॅब) उभारण्यात यावी. कार्यशाळा व परिषद यावर अनुषंगिक खर्च करण्यात यावा.
- 99. अ) प्रशिक्षण कार्यक्रमांच्या खर्चाची कमाल मर्यादा प्रति प्रशिक्षणार्थी, प्रति दिन रु. १५००/- इतकी असून यामध्ये शैक्षणिक साहित्य, तज्ञाचे मानधन, त्यांचा प्रवास व राहण्याचा खर्च, तसेच जागेचे भाडे, स्टेशनरी, छपाई, आस्थापना भेटी व इतर सुविधांवरील खर्च यांचा अंतर्भाव राहील.
  - ब) अधिकारी व कर्मचारी यांच्या प्रवास व दैनंदिन भत्याचा खर्च शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार लागू राहील.
- २. या प्रशिक्षण कार्यक्रमावर होणारा खर्च सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात मागणी क्र. ZA-२-२२३०, कामगार व सेवायोजन, (०२) (०७) कर्मचारी वर्गाचे प्रशिक्षण (कार्यक्रम) (२२३० ए १९२) या लेखाशिर्षांतर्गत १३-कार्यालयीन खर्च या उद्दिष्टामधून पुणे विभागातील औ.प्र.संस्थेतील ११५ शिल्पनिदेशक यांच्या प्रशिक्षणाकरिता रक्कम रु.१४,६५०/-
- (रु. चौदा लाख पासष्ठ हजार सहाशे साठ फक्त) तसेच नाशिक विभागातील औ.प्र. संस्थेतील अतांत्रिक संवर्गातील क या गटातील कर्मचाऱ्यांच्या प्रशिक्षणाकरिता रक्कम रु. १२,१८,०००/- (रु. बारा लाख अठरा हजार फक्त) असे एकूण रक्कम रु. २६.८४ लाख (रु. सव्वीस लाख चौऱ्याऐंशी हजार फक्त) तसेच (२२०३ ३४७१) (०१) (०१) कर्मचारी वर्गाचे प्रशिक्षण) लेखाशिषांतर्गत औरंगाबाद येथील कर्मचाऱ्यांच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमास रु. १२,०७,५००/- (रु. बारा लाख सात हजार पाचशे फक्त)रक्कम खर्च करण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे.
- 3. संदर्भ क्र. ६ अन्वये वित्त विभागाव्दारे उपलब्ध होणाऱ्या तरतूदीमधून प्रादेशिक कार्यालय पुणे, नाशिक व औरंगाबाद यांनी त्यांच्या विभागातील प्रशिक्षणाकरीता एकूण रु. ३८.९१ लाख (रु. अडतीस लाख एक्याण्णव हजार फक्त) या रक्कमेस खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर खर्च बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध होणाऱ्या तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.
- ४. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे, नाशिक व औरंगाबाद यांनी सदर योजनेसाठी उपलब्ध होणारा निधी खर्च करण्याची दक्षता खालील अटी व शर्तींच्या अधिन राहून घ्यावी.

- सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे, नाशिक व औरंगाबाद यांनी प्रशिक्षणाबाबतच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास विहीत कालावधीत सादर करावे.
- २. सह संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे, नाशिक व औरंगाबाद यांनी वित्त व नियोजन विभाग यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश, सूचना, परिपत्रके, अटी व शर्तींचे कोटेकोरपणे पालन करावे.
- 3. सदरची रक्कम सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे, नाशिक व औरंगाबाद या कार्यालयातील लेखाधिकारी तथा आहरण व संवितरण अधिकारी यांना जिल्हा कोषागार कार्यालय, पुणे, नाशिक व औरंगाबाद येथे देयके सादर करुन आहरित करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ४. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील प्रशिक्षणास खर्चास वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. २ अन्वये वित्तिय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग- पहिला, उप विभाग-चार, खर्चाच्या संकीर्ण बाबी संबंधी प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार यामधील अ.क्र. १० अन्वये भारतातील प्रशिक्षण फी वरील खर्च मंजूर करण्यास प्रशासनिक विभागास प्रदान केलेल्या वित्तिय अधिकारान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२३१०३११४५८३०२३०३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अभिनंदन मोरे) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. अ.मु.स., कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २. सह सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- कक्ष अधिकारी, व्यशि-१, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ५. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, पुणे /नाशिक/ औरंगाबाद.
- इ. उपसंचालक, विभागीय मुख्यालय, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता, पुणे/ नाशिक/औरंगाबाद.
- ७. सह/ उप संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, संचालनालय, मुंबई.
- ८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे/नाशिक/ औरंगाबाद.
- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यालय (संचालनालयामार्फत).
- १०. निवड नस्ती, व्यशि-३